NEW HORIZON COLLEGE LIBRARY KASTURINAGAR BANGALORE-43

SN – 156

III Semester B.C.A. Examination, November/December 2013
(Fresh + Repeaters) (2012-13 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – III)
Naganandam (I-III Acts) and Comprehension

Time : 3 Hours Max. Marks : 100

Instructions : *1) Answer in **Sanskrit /Kannada/English**.*
*2) Question Nos. **I** and **VII** should be answered in **Sanskrit** only.*

I. **पञ्चदश** प्रश्नानां उत्तराणि **संस्कृत**भाषया लिखत। **(1×15=15)**

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any fifteen** questions in **Sanskrit.**

1) हर्षवर्धनस्य नाटकानि कानि ?

2) नागानन्द नाटके कति अङ्का: सन्ति ?

3) विदूषकस्य नाम किम् ?

4) जीमूतवाहनस्य पिता क: ?

5) मलयवती कुत्र वीणां वादयति ?

6) नागानन्दनाटके नान्दीश्लोक: कम् देवम् अधिकृत्य वर्तते ?

7) तृणकवलच्छेदं नियम्य कुरङ्गा: किं आकर्णयन्ति ?

8) शाखिन: अपि किं शिक्षिता: ?

9) सोत्कण्ठा मलयवती कुत्र गच्छति ?

10) चन्द्रकान्तशिलायां कस्य चित्रं नायक: लिखति ?

11) मित्रावसु: कस्य पुत्र: ?

12) पितृशुश्रुषार्थं जीमूतवाहन: किं त्यजति ?

13) जीमूतवाहनस्य हृदयवल्लभा का ?

14) विदूषक: किमर्थं स्त्रीवेषं धरति ?

P.T.O.

LIBRARY

15) 'हरिहरपितामहानपि न जानामि नन्तुम्' – इति कः वदति ?

16) किमर्थं मलयवती कण्ठे पाशं अर्पयति ?

17) विटस्य द्वौ देवौ कौ ?

18) कुलपतिः कः ?

19) चेटी कं वर्णयति ?

20) स्वशरीरमपि परार्थे कः दद्यात् ?

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तराणि लिखत। (2×12=24)

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** of the following questions :

1) हर्षवर्धनस्य देश–काल–कृतीः अधिकृत्य– प्रबन्धमेकं लिखत।

ಹರ್ಷವರ್ಧನನ ದೇಶ–ಕಾಲ–ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Harshavardhana's place, date and works.

2) नागानन्द–नाटकस्य द्वितीयाङ्कस्य विमर्शात्मक प्रशंसां लिखत।

ನಾಗಾನಂದ ನಾಟಕದ ದ್ವಿತೀಯಾಂಕವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write a critical appreciation on the II Act of Nāgānanda.

3) मलयवत्याः पात्रचित्रणं कुरूत।

ಮಲಯವತಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Malayavathi

III. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत। (2×6=12)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any two** of the following verses :

1) तिष्ठन् भाति पितुः पुरो भुवि यथा सिंहासने किं तथा
यत् संवाहयतः सुखं तु चरणौ तातस्य किं राजके।
किं भुक्ते भुवनत्रये धृतिरसौ भुक्तोज्झिते या गुरोः ?
आयासः खलु राज्यमुज्झितगुरोस्तत्रास्ति कश्चिद्गुणः ॥

2) प्रिया सन्निहितैवेयं सङ्कल्पस्थापिता पुरः।
दृष्ट्वा दृष्ट्वा लिखाम्येनां यदि तत् कोऽत्र विस्मयः ॥

3) स्वर्गस्त्री यदि कृतार्थमभवच्चक्षुः सहस्रं हरे-
र्नागी चेन्न रसातलं शशभृता शून्यं मुखेऽस्याः स्थिते।
जातिर्नः सकलान्यजातिजयिनी विद्याधरी चेदियं
स्यात् सिद्धान्वयजा यदि त्रिभुवने सिद्धाः प्रसिद्धास्ततः।

4) एतत्ते भ्रूलतोद्भासि पाटलाधरपल्लवम्।
मुखं नन्दनमुद्यानमतोऽन्यत् केवलं वनम्।।

IV. **एकस्य** गद्यभागस्य अनुवादं कुरूत। **(1×8=8)**

ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ :

Translate **any one** of the prose passages.

1) चेटी – (सप्रणयम्) (भर्तृदारिके ! चिरं खलु वादयन्त्याः कुतो न परिश्रमोऽग्रहस्तयोः ?

नायिका – (साधिक्षेपम्) हञ्जे। कुतो मे देव्याः पुरतो वीणां वादयन्त्याः अग्रहस्तयोः परिश्रमः।

चेटी– भर्तृदारिके। ननु भणामि किमेतस्या निष्करुणायाः पुरतो वादितेन ? या एतावन्तं कालं कन्यकाजन दुष्करैर्नियमोपासनैराराधयन्त्या अद्यापि न ते प्रसादं दर्शयति।

विदूषक : – कन्यका खल्वेषा, किं न प्रेक्षावहे ?

नायकः – को दोषः ? निर्दोषदर्शनाः कन्यकाः भवन्ति।

अथवा / ಅಥವಾ / OR

2) मित्रावसुः – (प्रविश्य) कुमार मित्रावसुः प्रणमति।

चेटी – भर्तृदारिके। आगतो भर्ता मित्रावसुः।

नायिका– प्रियं मे।

नायकः– मित्रावसो ! अपि कुशली सिद्धराजो विश्वावसुः ?

मित्रावसुः – कुशली तातः। तातसंदेशेनास्मि त्वत्सकाशमिहागतः।

नायकः – किमाह तत्रभवान् ?

मित्रावसुः– (सास्रम्) इदमाह – तांत। 'अस्ति मे मलयवती नाम कन्या जीवितमिवास्य सर्वस्यैव सिद्धराजान्वयस्य। सा मया तुभ्यं प्रतिपाद्यते। प्रतिगृह्यताम्' इति।

चेटी – (विहस्य) भर्तृदारिके ! किं न कुप्यसीदानीम्।

नायिका – (सस्मितं सलज्जञ्च अधोमुखी स्थिता) हञ्जे ! मा हस, किं विस्मृतं ते एतस्यान्यहृदयत्वम्।

V. चतुर्णां ससन्दर्भं विवृणुत। **(4×4=16)**

ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Annotate **any four** of the following :

1) धिङ् मूर्ख मतङ्गो राज्यं हरिष्यतीति शङ्कसे?
2) भी वयस्य ! कः पुनरेष तपोवने गायति ?
3) सखि ! मा वीजय। उष्णः खल्वेष कदलीदलमारुतः।
4) मत्तपालक ! कुतोऽत्र नवमालिका ?
5) एवमेकाकिनी चिरं भव।
6) स्वनाशाय किल युष्मदीयं राज्यमाक्रान्तम्।

VI. विषयद्वयमधिकृत्य लघुटिप्पणीं लिखत। **(2×5=10)**

ಎರಡು ವಿಷಯುಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

1) नान्दी
2) विटः
3) विदूषकः
4) मित्रावसुः

VII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानां उत्तराणि लिखत। **(3×5=15)**

भारतदेश : अस्माकं देशः। अस्य देशस्य उत्तर भागे पर्वतराजः हिमालयः विराजते। हिमालयस्य। सानुप्रदेश अनेकानि पुण्यक्षेत्राणि सन्ति। हरिद्वारः, हृषीकेशः बदरीक्षेत्रं केदारक्षेत्रमित्यादीनि प्रसिद्धानि। हिमालयः गङ्गादिनदीनां उगमस्थानम्। गङ्गा, भागीरथी, अलकानन्दा, जाह्नवी नाम्ना – प्रसिद्धा। भारतस्य दक्षिणेभागे हिन्दूमहासागरः पश्चिमभागे अरब्बीसमुद्रः, पूर्वभागे बङ्गालमहासागराः वर्तन्ते। भारतीयाः शान्तिप्रियाः अहिंसावादिनः दानशीलाश्च।

प्रश्ना :

1) पर्वतराजः कुत्र विराजते ?
2) हिमालये स्थितानि पुण्यक्षेत्राणि कानि ?
3) हिमालयः कस्य उगमस्थानम् ?
4) भारतस्य दक्षिणभागे कः सागरः वर्तते ?
5) भारतीयाः कीदृशाः सन्ति ?